

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi liikevaihtoverolain
23 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan tuettavaksi jäteraaka-
aineiden hyötykäyttöä myöntämällä käytettyjä
tavaroita ostaville yrityksille huojennus liike-

vaihtoverotuksessa lisäämällä tällaisten tavaroiden
ostovähennysoikeutta. Laki on tarkoitettu tule-
maan voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1986.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut
muutokset

Liikevaihtoverolain 17 §:n 2 momentin mu-
kaan verovelvollinen saa myyntinsä verotusarvoa
laskettaessa vähentää myyntitarkoitukseen hanki-
mansa, verovelvolliselta verollisena ostetun tai
verollisena itse maahantuodun tavarahan ostohin-
nan. Lain 23 §:n mukaan verovelvolliselta verolli-
sena hankituksi katsotaan myös tavara, jonka
verovelvollinen on ostanut tavarahan oltua myyjän
omassa käytössä. Tällaisen tavarahan ostohinta on
vähennyskelpoinen, jos se hankitaan käytettäväk-
si myyntitarkoitukseen, vaikka myyjä ei ole liike-
vaihtoverovelvollinen. Vähennysoikeutta viimeksi
mainitun lainkohdan mukaan ei kuitenkaan ole,
jos käytetty tavara ei ole ollut myyjän omassa
käytössä. Siten sellaisesta käytetystä tavarasta,
jonka verovelvollinen yritys ostaa muulta kuin
verovelvolliselta tavarahan keräilijältä, ei ole vähen-
nysoikeutta.

Liikevaihtoverolain 23 §:n mukainen vähen-
nysoikeus on rajoitettu lähinnä käytettyjen moot-
torijoneuvojen kauppaa silmällä pitäen vain
myyjän omassa käytössä olleisiin tavaroihin. Täl-
lainen rajoitus ei suosi keräystoiminnan piirissä
olevien jäteraaka-aineiden talteenottoa.

Jäteraaka-aineiden nykyistä laajamittaisemman
hyödyntämisen esteistä merkittävimmät ovat

taloudellisia. Hyödyntämisen tärkeä ehto on
toiminnan kannattavuus, joka ei aina ole saavu-
tettavissa vallitsevin hinta- ja kysyntäsuhtein.
Tämän vuoksi ehdotetaan jäteraaka-aineiden
hyötykäytön edistämiseksi teollisuuden raaka-
aineeksi menevien käytettyjen tavaroiden vähen-
nysoikeus laajennettavaksi koskemaan käytettyjen
tavaroiden ostohintoja siitä riippumatta, ovatko
ne olleet myyjän omassa käytössä vai eivät. Vä-
hennyskelpoisuus laajentuisi siten, että jäteraaka-
aineiden, kuten metalliromun ja jätepaperin ja
muiden tällaisten käytettyjen tavaroiden ostot
sellaisilta keräilijöiltä, jotka eivät ole verovelvolli-
sia, tulisivat vähennyskelpoisiksi. Vähennysoikeu-
den myöntäminen tällaisista liikevaihtoveroa si-
sältämättömistä ostoista merkitsee liikevaihtove-
rojärjestelmän avulla annettavaa tukea jäteraaka-
aineita ostaville yrityksille sekä sitä kautta toi-
minnan kannattavuuden paranemista ja mahdol-
lisuutta maksaa korkeampaa hintaa jäteraaka-
aineista.

Liikevaihtoverolain 23 §:n soveltamisessa on
aikanaan ollut epäselvyyttä siitä, koskeeko lain-
kohdan mukainen vähennysoikeus vain liike-
vaihtoverollisia tavaroita, vai onko sen nojalla
mahdollista vähentää myös myyjän omassa käy-
tössä olleiden liikevaihtoverolain 3 §:ssä tarkoi-
tettujen liikevaihtoverottomien tavaroiden osto-
hinnat. Vaikka vähennysoikeus verotus- ja oi-

keuskäytännössä on jo rajoitettu koskemaan vain liikevaihtoverollisia tavaroita, olisi lainkohdan selkeyttäminen tässä yhteydessä tarkoituksenmukaista. Tämän vuoksi ehdotetaan lisäksi säädettäväksi, että liikevaihtoverolain 23 §:n säännökset eivät koskisi verottomia tavaroita.

Myös jäteverotustyöryhmä (sisäasiainministeriön ympäristösuojeluosaston julkaisu C:10, 1981) ja liikevaihtoverolainsäädännön tarkistamistoimikunta (komiteanmietintö 1983:87) ovat ehdottaneet kysymyksessä olevan kaltaisen liikevaihtoverotuksen avulla toteutettavan tukimenetelyn käyttöönottamista.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Ehdotetun muutoksen seurauksena käytettyjen tavaroiden ostot keräilijöiltä sekä esimerkiksi erilaisilta järjestöiltä ja yhteisöiltä tulisivat niitä ostaville yrityksille ostovähennyksellä saatavan veroedun verran edullisemmaksi. Veroedun määrä

on 16 prosenttia keräilijälle maksetusta hinnasta. Huojennuksen tarkoituksena on vaikuttaa siihen, että esimerkiksi pienetkin romu- ja jätepaperierät tulisivat vielä nykyistä paremmin kerätyksi talteen. Ostovähennysoikeuden laajentaminen vähentää liikevaihtoveron tuottoa vuositason arviolta noin 3—5 miljoonaa markkaa.

3. Voimaantulo

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1986.

4. Säättämisjärjestys

Koska lakiehdotus ei koske uutta tai lisättyä veroa, se olisi käsiteltävä valtiopäiväjärjestyksen 66 §:n määrittämässä säättämisjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

liikevaihtoverolain 23 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 5 päivänä joulukuuta 1963 annetun liikevaihtoverolain (532/63) 23 §, sellaisena kuin se on osittain muutettuna 9 päivänä heinäkuuta 1976 annetulla lailla (608/76), näin kuuluvaksi:

23 §

Verovelvolliselta verollisena hankituksi katsotaan myös tavara, jonka verovelvollinen on ostanut tavarantaltion oltua myyjän omassa käytössä, sekä muulta kuin verovelvolliselta ostettu teollisuuden raaka-aineena yleisesti käytettävä käytetty tavara.

Mitä edellä 1 momentissa on säädetty, ei

kuitenkaan koske 3 §:ssä tarkoitettuja verottomia tavaroita.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1986, ja sitä sovelletaan tavarahan, joka on toimitettu lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen.

Helsingissä 4 päivänä huhtikuuta 1986

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Ministeri Pekka Vennamo

Laki

liikevaihtoverolain 23 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 5 päivänä joulukuuta 1963 annetun liikevaihtoverolain (532/63) 23 §, sellaisena kuin se on osittain muutettuna 9 päivänä heinäkuuta 1976 annetulla lailla (608/76), näin kuuluvaksi:

Voimassa oleva laki

23 §.

Verovelvolliselta verollisena hankituksi katsotaan myös tavara, jonka verovelvollinen on ostanut tavaran oltua myyjän omassa käytössä.
(2 mom. kumottu lailla 9.7.1976/608)

Ehdotus

23 §

Verovelvolliselta verollisena hankituksi katsotaan myös tavara, jonka verovelvollinen on ostanut tavaran oltua myyjän omassa käytössä, *sekä muulta kuin verovelvolliselta ostettu teollisuuden raaka-aineena yleisesti käytettävä käytetty tavara.*

Mitä edellä 1 momentissa on säädetty, ei kuitenkaan koske 3 §:ssä tarkoitettuja verottomia tavaroita.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1986, ja sitä sovelletaan tavaraan, joka on toimitettu lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen.
